

Byla T-442/03

SIC — Sociedade Independente de Comunicação, SA

prieš

Europos Bendrijų Komisiją

„Valstybės pagalba — Priemonės, kurių ėmėsi Portugalijos Respublika visuomeninio operatoriaus RTP atžvilgiu, finansuodama šio su viešosiomis paslaugomis susijusius įgaliojimus — Sprendimas, nustatantis, kad tam tikros priemonės nėra valstybės pagalba, o kitos yra suderinamos su bendrąja rinka — Kvalifikavimas kaip valstybės pagalbos — Suderinamumas su bendrąja rinka — Pareiga atlikti kruopštų ir nešališką tyrimą“

2008 m. birželio 26 d. Pirmosios instancijos teismo (penktoji kolegija) sprendimas . . . . . II - 1165

Sprendimo santrauka

1. *Valstybių teikiama pagalba — Sąvoka — Priemonės atrankinis pobūdis (EB 87 straipsnio 1 dalis)*
2. *Valstybių teikiama pagalba — Sąvoka — Valstybinės įmonės suteikta pagalba (EB 87 straipsnio 1 dalis)*
3. *Konkurencija — Įmonės, įpareigtos administruoti bendros ekonominės svarbos paslaugų teikimą — Konkurso organizavimas, kuris yra nebūtinas norint įmonei pavesti tokią užduotį (EB 86 straipsnio 2 dalis; Amsterdamo protokolas)*
4. *Konkurencija — Įmonės, įpareigtos administruoti bendros ekonominės svarbos paslaugų teikimą — Bendros ekonominės svarbos paslaugų apibrėžimas — Valstybių narių diskrecija (EB 86 straipsnio 2 dalis)*

5. *Konkurencija — Įmonės, įpareigtos administruoti bendros ekonominės svarbos paslaugų teikimą — Visuomeninio transliuotojo kokybės reikalavimų, apibrėžtų leidime teikti viešąją paslaugą, laikymasis — Išimtiniai valstybės narės įgaliojimai*
(EB 86 straipsnio 2 dalis)
6. *Valstybių teikiama pagalba — Administracinė procedūra — Komisijos pareigos — Kruopštus ir nešališkas tyrimas*
(EB 88 straipsnio 2 dalis)

1. Atrankinio pobūdžio sąlygos neatitinka valstybinė priemonė, kuri, nors ir suteikia naudą konkrečiai ūkio subjektų kategorijai, nenukrypsta nuo įprasto sistemos veikimo, tačiau patenka į šią sistemą ir taip yra sistemos neatsiejama priemonė, arba kai dėl šios priemonės atsiradęs skirtingas požiūris gali būti pateisintas sistemos pobūdžiu ar jos struktūra.
2. Tam, kad būtų galima naudą kvalifikuoti kaip pagalbą EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ji, pirma, turi būti tiesiogiai arba netiesiogiai suteikta iš valstybės išteklių ir, antra, priskiriama valstybei. Priemonės priskyrimas valstybei negali būti grindžiamas vienintele aplinkybe, kad nagrinėjamą priemonę nustatė valstybinė įmonė. Iš tikrųjų, net jei valstybė gali kontroliuoti valstybinę įmonę ir daryti lemiamą įtaką jos sandoriams, reali kontrolė konkrečiu atveju negali būti automatiškai preziumuojama. Todėl reikia patikrinti, ar viešosios valdžios institucijos turi būti laikomos vienaip ar kitaip susijusiomis su nustatytais priemonėmis.

Dėl nacionalinio įstatymo, atleidžiančio valstybines įmones, transformuojamas į akcines bendroves, nuo paprastai reikalaujamo notarinio patvirtinimo, pažymėtina, kad Komisija turi išnagrinėti, ar, nepaisant jo specialumo, atleidimas nuo notaro mokesčių nėra valstybės pagalba dėl to, kad įstatymo pasitelkimas, kuris lėmė šį atleidimą nuo mokesčio, buvo pasirinktas ne tam, kad valstybinės įmonės išvengtų mokesčių, tačiau yra teisinės sistemos logiška pasekmė.

Šiuo atžvilgiu valstybinės įmonės nustatytos pagalbos priemonės priskyrimas valstybei gali išplaukti iš įvairių požymių, pavyzdžiui, įmonės integravimo į viešąją administracinę struktūrą, jos veiklos ir šios veiklos vykdymo įprastomis konkurencijos su privačiais operatoriais sąlygomis, įmonės teisinio statuso, t. y. ar jos veiklą reglamentuoja viešoji teisė, ar bendroji įmonių teisė, viešosios valdžios institucijų vykdomos įmonės valdymo kontrolės intensyvumo ar bet kokio kito

(žr. 64–67 punktus)

požymio, konkrečiu atveju rodančio viešosios valdžios įtaką nustatant priemonę ar mažą tokios įtakos nebuvimo tikimybę, atsižvelgiant taip pat į priemonės apimtį, turinį ar suteikimo sąlygas.

(žr. 93-95, 98, 99 punktus)

Šis transliavimo visuomeninės paslaugos išskirtinumas yra Amsterdamo protokole valstybėms narėms pripažintos laisvės suteikti teisę teikti bendros ekonominės svarbos transliavimo paslaugas pagrindas. Jis paaiškina ir pagrindžia aplinkybę, kad negalima reikalauti iš valstybės narės, kad ši skelbtų konkursą dėl teisės teikti tokią paslaugą, jei ji nusprendžia pati užtikrinti šią paslaugą per valstybinę įmonę.

(žr. 145, 153 ir 154 punktus)

3. Nei iš EB 86 straipsnio 2 dalies formuluotės, nei iš su šia nuostata susijusios teismo praktikos neišplaukia, kad bendros ekonominės svarbos paslauga ūkio subjektui gali būti patikėta tik konkurso tvarka.
4. Valstybės narės turi plačią diskreciją apibrėždamos bendros ekonominės svarbos paslaugą. Todėl valstybės narės pateiktą šių paslaugų apibrėžimą Komisija gali užginčyti tik akivaizdžios klaidos atveju.

Nors transliavimo viešoji paslauga yra laikoma bendros ekonominės svarbos paslauga, o ne bendros neekonominės svarbos paslauga, vis dėlto reikia pažymėti, kad šis pripažinimas paaiškinamas labiau transliavimo viešosios paslaugos *de facto* poveikiu konkurencingam ir komerciniam transliavimo sektoriui, o ne tariamam transliavimo viešosios paslaugos komerciniu pobūdžiu. Kaip tai aiškiai matyti iš Amsterdamo protokolo dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos, transliavimo viešoji paslauga yra „tiesiogiai susijusi su kiekvienos bendruomenės demokratiniiais, socialiniais ir kultūriniais poreikiais“.

Be to, Bendrijos teisė nedraudžia valstybėms narėms plačiai apibrėžti transliavimo bendros ekonominės svarbos paslaugos, apimant bendro pobūdžio programų transliavimą. Ši galimybė negali būti paneigta aplinkybės, kad visuomeninis transliuotojas taip pat vykdo komercinę veiklą, pavyzdžiui, parduoda reklamos laiką. Iš tikrųjų toks paneigimas susietų transliavimo bendros ekonominės svarbos paslaugos apibrėžimą su jos finansavimo būdu. Tačiau bendros ekonominės svarbos paslauga iš esmės apibrėžiama atsižvelgiant į jos

užtikrinamą bendrą interesą, o ne į priemonės, kurios užtikrina jos teikimą.

(žr. 195 ir 201–203 punktus)

5. Tik valstybė narė gali konkrečiai tikrinti, ar visuomeninis transliuotojas laikosi kokybės reikalavimų, nustatytų leidime teikti viešąją paslaugą. Komisija turi, iš principo, apsiriboti nepriklausomos visuomeninio transliuotojo įgaliojimų laikymosi kontrolės mechanizmų egzistavimo konstatavimu. Tik jei tyrimo metu Komisijai pateiktoje informacijoje yra rimtų įrodymų, kad nors kontrolės mechanizmai egzistuoja, bet nėra įgyvendinti, Komisija gali išnagrinėti šį veikimą, tačiau negali peržengti šio tyrimo ribų, o tiksliau — įsikišti į valstybės narės turimą kompetenciją konkrečiai vertinti kokybinių kriterijų laikymąsi.

(žr. 212–214 punktus)

6. Vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai kitos nei susijusios valstybės narės suinteresuotosios šalys turi tik adekvačios apimties administracinės procedūros dalyvių statusą, kuris vertinamas atsižvelgiant į kiekvienos bylos aplinkybes. Tokiomis aplinkybėmis suinteresuota šalis, pateikusi Komisijai prašymą, kad ši institucija pasinaudama savo įgaliojimais gautų iš valstybės narės tam tikros informacijos, neturi jokios teisės į privalomą tokio prašymo patenkinimą. Komisija prireikus pati turi įvertinti tokios informacijos reikalingumą nagrinėjamos priemonės kontrolei. Tai vertindama Komisija gali atsižvelgti į jos jau turimą informaciją. Todėl kitų nei valstybių narių suinteresuotų šalių dalyvavimo teisės ir teisės į informaciją apribojimas visiškai neprieštarauja Komisijos pareigai atlikti kruopštų ir nešališką tyrimą valstybės pagalbos srityje. Todėl nors Komisija turi diskreciją, vis dėlto, atsižvelgiant į jos pareigą atlikti kruopštų ir nešališką tyrimą, ji negali atsisakyti pareikalauti pateikti informaciją, kuri, atrodytų, gali patvirtinti ar paneigti kitą nagrinėjamos priemonės tyrimui svarbią informaciją, kurios patikimumas negali būti laikomas pakankamai įrodytu.

(žr. 222–225 punktus)